

MUNCA LEGALĂ, UN PRIM PAS
SPRE O PENSIE DECENTĂ

LEGAL WORK - 1ST STEP
TO A PROPER PENSION

LOCUIȚI ÎN NORVEGIA ȘI AȚI LUCRAT ȘI ÎN ROMÂNIA?

ȘTIȚI CĂ PUTEȚI PRIMI PENSIE ATÂT DIN ROMÂNIA, CÂT ȘI DIN NORVEGIA?

În relația cu Norvegia, România aplică, începând cu 1 iunie 2012, Regulamentele (CE) nr. 883/2004 și 987/2009.

CNPP, prin această broșură, răspunde întrebărilor dvs.

- Acest ghid a fost elaborat în cadrul proiectului „Eficientizarea serviciilor oferite de Casa Națională de Pensii Publice lucrătorilor migranți, în aplicarea regulamentelor europene de coordonare a sistemelor de securitate socială”, finanțat prin intermediul Programului RO 18 – Întărirea capacității și cooperare instituțională între instituțiile publice, autorități locale și regionale române și norvegiene.
- Conținutul acestui ghid a avut în vedere discuțiile purtate de reprezentanții Casei Naționale de Pensii Publice și ai caselor teritoriale de pensii cu reprezentanții comunității românilor din Norvegia.

Vreți să știți:

- Ce condiții trebuie să îndepliniți ca să puteți beneficia de pensie din sistemul public de pensii din România?
- Unde se depune cererea de pensie dacă sunteți stabilit în Norvegia?
- Care sunt documentele pe care trebuie să le prezentați?
- Cum puteți primi pensia în Norvegia?

➤ Drepturile de securitate socială sunt garantate de regulamentele europene de coordonare a sistemelor de securitate socială.

➤ Coordonarea nu înseamnă armonizare!

➤ Fiecare stat își stabilește propriile prestații de securitate socială și condițiile necesare a fi îndeplinite pentru obținerea lor!

DO YOU LIVE & WORKED IN NORWAY AND HAVE WORKED IN ROMANIA TOO?

DO YOU KNOW THAT YOU CAN OBTAIN A PENSION BOTH FROM ROMANIA AND FROM NORWAY?

In the relations with Norway, Romania applies, starting with the 1st of June 2012, the Regulations (EC) no. 883/2004 and 987/2009.

If you want to know:

- What conditions you must fulfil in order to benefit of a pension from the public pension system from Romania?
- Where do you must submit the pension application if you live in Norway?
- Which are the documents that you must submit?
- How can you receive the Romanian pension in Norway?

➤ The social security rights are guaranteed by the European Regulations on the coordination of social security systems.

➤ The coordination does not mean harmonization!

➤ Each State establishes its own social security benefits and the conditions that must be fulfilled for obtaining them!

The National House of Public Pensions (NHPP) answers your questions, in this Guide.

- This Guide has been elaborated within the project “Improving the services provided by the National House of Public Pensions to the migrant workers, related to the application of the European Regulations on Social Security Systems Coordination”, financed by the Programme RO 18 – Capacity building and institutional cooperation between Romanian and Norwegian public institutions.
- The content of this Guide took into account the discussions held by the representatives of the National House of Public Pensions and of the Territorial Houses of Pensions with the representatives of the Romanian community in Norway.

1 CE CONDIȚII TREBUIE SĂ ÎNDEPLINIȚI CA SĂ PUTEȚI BENEFICIA DE PENSIE DIN SISTEMUL PUBLIC DE PENSII DIN ROMÂNIA?

Persoanele care au desfășurat activități profesionale atât în România, cât și în Norvegia pot solicita acordarea drepturilor de pensie atât potrivit legislației în vigoare în România, cât și potrivit legislației în vigoare în Norvegia.

4

Începând cu 1 ianuarie 2011, sistemul public de pensii din România este reglementat de Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice.

Categoriile de pensii acordate în sistemul public de pensii din România sunt:

- pensia pentru limită de vârstă;
- pensia anticipată;
- pensia anticipată parțială;
- pensia de invaliditate;
- pensia de urmaș.

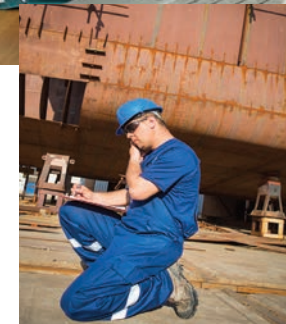
Stagiul de cotizare prevăzut de lege pentru obținerea drepturilor de pensie din sistemul public de pensii din România, în cazul persoanelor care au lucrat atât în România, cât și în Norvegia, se calculează prin însumarea perioadelor de asigurare realizate în România cu cele de asigurare realizate în Norvegia, așa cum acestea sunt confirmate de instituțiile competente ale fiecărui stat.

Pe site-ul CNPP www.cnpp.ro - Secțiunea Pensii - găsiți informații despre fiecare categorie de pensie, respectiv condițiile necesare a fi îndeplinite pentru a beneficia de respectivele drepturi de pensie.

Drepturile de pensie se calculează proporțional cu perioadele de asigurare realizate în fiecare stat implicat.

Precizăm că nu este necesar să îndepliniți simultan condițiile necesare deschiderii drepturilor de pensie în România și Norvegia, drepturile de pensie fiind acordate cu respectarea prevederilor legislațiilor naționale în materie.

Exemplu

- ✓ O persoană care a lucrat în România 7 ani și în Norvegia 29 de ani va beneficia, la cerere, de pensie și din România, ca urmare a totalizării perioadelor de asigurare din cele două state, însă calculul drepturilor de pensie cuvenite din sistemul public de pensii din România va avea în vedere cei 7 ani de contribuție la sistemul public de pensii din România.

5

1 WHAT CONDITIONS YOU MUST FULFIL IN ORDER TO BENEFIT OF A PENSION FROM THE PUBLIC PENSIONS SYSTEM FROM ROMANIA?

The persons that had an occupation both in Romania and in Norway can claim a pension benefit, both according to the legislation in force in Romania, as well as according to the legislation in force in Norway.

Starting with the 1st of January 2011, the public pensions system in Romania is regulated by the Law no. 263/2010 regarding the unitary public pensions system.

The categories of pensions paid by the public pensions system in Romania are:

- Old-age benefits;
- Early old-age benefit;
- Partial early old-age benefit;
- Invalidity pension;
- Survivors' benefit.

The periods of insurance stipulated by law, in order to get the pension rights in the public pensions system, both in Romania, and in Norway, are calculated by the aggregation of the insurance periods from Romania, with those accomplished in Norway, as they are confirmed by the competent institutions of each State.

On the website of the NHPP www.cntp.ro – Pensii Comunitare – one can find information about all categories of pensions, as well as on the conditions that must be fulfilled in order to benefit of those pension's rights.

The pension's rights are calculated proportionally with the insurance periods achieved in each involved State.

We want to mention that it is not necessary to fulfil simultaneously the rights to a pension both in Romania and in Norway, as the pension rights are granted taking into account the provisions of the relevant national legislation.

Example

- ✓ One person that has worked 7 years in Romania and 29 years in Norway, will be entitled, upon request, to a pension from Romania, as a consequence of the aggregation of the insurance periods of the two States, but the calculation of the pension rights from the public pensions system from Romania will take into account the 7 years' period of contribution to the public pensions system in Romania.

2 UNDE SE DEPUNE CEREREA DE PENSIE DACĂ SUNTEȚI STABILIT ÎN NORVEGIA?

Cererea de acordare a drepturilor de pensie, însoțită de toate documentele prevăzute de legislația română pentru obținerea acestor drepturi, se depune la instituția de asigurări sociale din Norvegia.

8

Reprezentanții instituției de asigurări sociale din Norvegia vor face toate demersurile fie către CNPP, fie către instituția competentă din România (casa teritorială de pensii de la ultimul loc de asigurare din România sau casa teritorială de pensii din raza de domiciliu), nefiind necesară deplasarea solicitantului în România în acest scop.

Legislația europeană în domeniul securității sociale garantează un tratament egal pentru toți cetățenii UE, SEE și Elveția.

A munci legal în UE, SEE și Elveția înseamnă a beneficia de pensie în mod similar persoanelor care au lucrat doar într-un stat.

- Din fiecare stat al UE, SEE și Elveția în care o persoană a lucrat se poate obține o pensie!
- Se pot totaliza perioadele de asigurare, în vederea deschiderii dreptului la pensie.
- Se poate primi pensia în statul de domiciliu.

Info

✓ CNPP are rolul de organism de legătură în materie de pensii, asigurând comunicarea inter-instituțională, CNPP neavând atribuții legate de stabilirea și plata pensiilor în sistemul public de pensii din România, atribuții ce revin exclusiv caselor teritoriale de pensii care stabilesc și plătesc drepturi de pensie acordate din sistemul public de pensii din România.

9

2 WHERE CAN YOU SUBMIT THE PENSION APPLICATION IF YOU LIVE IN NORWAY?

The application for the pension rights, accompanied by all the documents mentioned by the Romanian legislation in order to obtain these rights, must be submitted to the social security institution from Norway.

The institution from Norway shall make all the formalities either to NHPP, as liaison body, or to the competent institution from Romania (the territorial Houses of Pensions of the last insured employment place in Romania or the territorial Houses of Pensions of the applicant's legal domicile in Romania), and therefore no travel in Romania is needed in that respect.

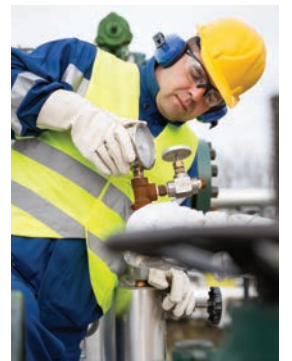
The European legislation in the field of social security guarantees an equal treatment for all the EU, EES and Switzerland citizens.

Working legally in the EU, EES and Switzerland means obtaining a pension in a similar way to people working only in one state.

- You can obtain a pension from every state you have worked (EU, EES and Switzerland)!
- All the insured periods can be added in order to be granted a pension right.
- You can receive the pension in your state of permanent residence.

Info ✓ The NHPP has the role of a liaison body related to pensions, by ensuring the inter-institutional communication; NHPP has no task regarding the calculation and payment of the benefits within the public pensions system in Romania, which are fulfilled by the territorial Houses of Pensions, which calculate and pay the benefits granted by the public pensions system from Romania.

3 CARE SUNT DOCUMENTELE PE CARE TREBUIE SĂ LE PREZENTAȚI?

Lista detaliată a documentelor necesare pentru fiecare categorie de pensie se regăsește site-ul CNPP www.cnpp.ro - Secțiunea Pensii.

12

- Vor fi prezentate, obligatoriu, actele din care să rezulte perioadele de activitate din România (carnetul de muncă sau adeverințe eliberate, în condițiile legii, de foștii angajatori din România).
- Adeverințe privind sporurile cu caracter permanent reglementate prin lege sau prin contractul colectiv/individual de muncă (dacă este cazul).
- Adeverințe privind condițiile de muncă deosebite, speciale și/sau alte condiții (dacă este cazul).
- Diploma de absolvire a învățământului universitar adeverința din care să rezulte durata normală, perioada studiilor și faptul că acestea au fost urmate la zi (dacă este cazul).

- În cazul în care solicitantul nu este în posesia acestor documente, este necesar să se adreseze, în nume propriu, foștilor angajatori sau deținătorilor de fonduri arhivistice, în vederea obținerii lor.

- Livretul militar (dacă este cazul).
- Actele de stare civilă ale solicitantului.
- Actele de stare civilă ale urmașilor și ale reprezentantului legal, după caz (pentru pensia de urmaș).
- Adeverința de studii, în cazul urmașilor copii în vârstă de peste 16 ani (pentru pensia de urmaș).

Info

- ✓ Instituția din Norvegia va transmite în România, în copie certificată pentru conformitate cu originalul, documentele menționate mai sus, prezentate de solicitanți, în vederea stabilirii drepturilor de pensie, în conformitate cu prevederile Regulamentelor (CE) nr. 883/2004 și 987/2009.

13

3 WHICH ARE THE DOCUMENTS YOU MUST SUBMIT?

The detailed list of all needed documents for each category of pension can be found on the NHPP web address: <https://www.cnpp.ro/pensii-comunitare>.

14

- It is compulsory to submit the documents related to the insurance periods in Romania (the work book or the certificates of employment, legally issued by the former employers from Romania).
- The certificates proving the permanent extra-payments legally established or granted by the collective / individual employment contract (if applicable).
- The certificates proving the special working conditions and/or other conditions (if applicable).
- The graduation diploma from the University, the certificate related to the normal duration, the period of studies and the mention that these were full time learning (if applicable).
- Military book/certificate (if applicable).

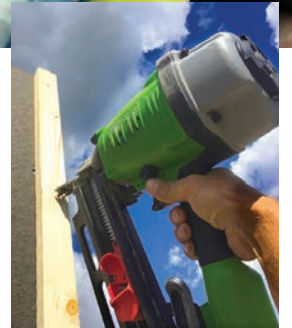

- When the applicant does not hold these documents, it is necessary that he / she requests them on his / her own behalf to the former employers or to the archiving institutions, in order to obtain them.

15

- The documents related to the applicant civil status.
- The documents related to the civil status of the survivors and of the legal representative, if applicable (for the survivors' benefits).
- The certificate of studies, in case of the survivors, children aged over 16 years (for the survivors' benefits).

Info

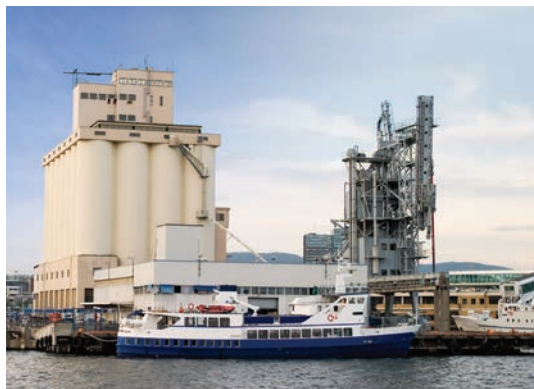
- ✓ The Institution from Norway shall submit to Romania, a certified true copy of the original, of all above mentioned documents, presented by the applicants, in order to calculate the benefits rights, according to the provisions of the Regulations (EC) no. 883/2004 and 987/2009.

4 CUM PUTEȚI PRIMI PENSA DIN ROMÂNIA ÎN NORVEGIA?

Beneficiarii sistemului public de pensii din România pot primi pensia în Norvegia, plata realizându-se prin transfer bancar, în EUR, GBP sau USD, în funcție de opțiunea persoanelor interesate.

Dacă beneficiarii stabiliți în Norvegia nu își exprimă opțiunea pentru una dintre cele trei valute, plata se va asigura în EUR.

Procedura de export al pensiei presupune următoarele:

- deschiderea, de către beneficiar, a unui cont la o bancă agreată de acesta, de pe teritoriul Norvegiei;
- comunicarea, de către beneficiar, a detaliilor bancare către instituția plătoare (casa teritorială de pensii în evidența căreia se află dosarul de pensii).

Info ✓ Declarația de transfer în străinătate al drepturilor convenite beneficiarilor sistemului public de pensii trebuie însoțită de un document care confirmă detaliile bancare și de o copie a actului de identitate a titularului care atestă domiciliul său actual / locul de ședere obișnuită în Norvegia.

○ DETALIILE BANCARE POT FI COMUNICATE:

- **Din inițiativa persoanelor interesate**, prin depunerea sau transmiterea, prin poștă sau pe e-mail, de către titularul drepturilor sau prin mandatar desemnat cu procură specială în acest sens, la sediul casei teritoriale de pensii, a **Declarației de transfer în străinătate al drepturilor convenite beneficiarilor sistemului public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale** (www.cnpp.ro - Secțiunea Relații Internaționale / Exportul în străinătate al drepturilor de pensie).
- **Din inițiativa casei teritoriale de pensii**, prin transmiterea către beneficiarul drepturilor a unui **Certificat de viață** (www.cnpp.ro - Secțiunea Relații Internaționale / Certificatul de viață) pe care acesta are obligația de a-l completa și restitui casei de pensii, în termenul indicat de respectiva instituție.

4 HOW CAN YOU RECEIVE THE PENSION FROM ROMANIA IN NORWAY?

The beneficiaries of the public pensions system from Romania can receive the pension in Norway, as the pension can be paid by bank transfer, in EUR, GBP or USD, taking into account the option of the interested persons.

If the beneficiaries residing in Norway do not opt for one of the above three currencies, then the payment will be made in EUR.

The export procedure of the benefits is the following:

- The beneficiary must open a bank account at an agreed bank on the territory of Norway;
- The beneficiary must communicate the bank details to the paying institution (the House of Pensions where it is opened his/her benefits file).

- Info**
- ✓ The Declaration of transfer abroad of the benefits rights granted to the beneficiaries of the public pensions system must be accompanied by a document confirming the bank details and by a copy of the identity card of the holder, proving his/her present permanent residence in Norway.

○ THE BANK DETAILS CAN BE COMMUNICATED:

- **From the initiative of the interested persons**, by presenting or sending, by regular post or by email, by the pensioner or by a proxy with a special power of attorney, at the premises of the competent House of Pensions, the **Declaration of transfer abroad of benefits rights granted to the beneficiaries of the public pensions system and of other social security rights** (www.cnpp.ro – Section International Relations / Export abroad of the pension rights).
- **From the initiative of the Territorial Houses of Pensions**, by sending to the rights' beneficiary, a **Life Certificate** (www.cnpp.ro – Section International Relations / Life Certificate) that the beneficiary has the obligation to fill in and send back to the House of Pensions, within the period mentioned by that Institution.

**DATE DE CONTACT /
CONTACT INFORMATION:**

**Adresa de corespondență /
The postal address:**

**Casa Națională de Pensii Publice,
Direcția Relații Internaționale**
str. Latină nr. 8, sector 2, București

E-mail: dre@cnpp.ro
Web page: www.cnpp.ro
Tel.: 0040.21.311.80.47

Program de audiențe telefonice:
marți și miercuri, între orele 10⁰⁰-14⁰⁰

Program de audiențe la sediul instituției:
luni și joi, între orele 8³⁰-16⁰⁰

*Opening hours for telephone consultations:
Tuesday and Wednesday, between 10⁰⁰-14⁰⁰*

*Opening hours for audiences at the
Institution headquarters:
Monday and Thursday, between 8³⁰-16⁰⁰*

Compartimentele de pensii internaționale din cadrul caselor teritoriale de pensii dețin adrese de e-mail personalizate, conform modelului: alba.pi@cnpp.ro.

The departments of international pensions within the Territorial Houses of Pension have customized e-mail addresses, according to the example: alba.pi@cnpp.ro.

Fotografii/Photos: www.shutterstock.com

Data publicării / The date of publishing:
decembrie / december 2016

www.norwaygrants.org